

100-lecie odzyskania wolności przez Suwałki

DWUTYGODNIK SUWAŃSKI

ISSN 2300-4207

20.08.2019 r.

nr 17/167 rok XXIX

Nakład 5.000 egzemplarzy

24 sierpnia suwalscy strzelcy wkroczyli do Suwałk.

Owacyjnie zostali witani przez mieszkańców – przynieśli im wolność.

(Inscenizacja z 2009 r.)

20.08.2019

>> JARMARK KAMEDULSKI

Świetna muzyka, atrakcje dla najmłodszych, kiermasz regionalnego jadła i rękodzieła, podsumowanie konkursu limeryków oraz popisy najsilniejszych Polaków – to główne atrakcje tegorocznego Jarmarku Kamedulskiego. Dwudniowe święto odbyło się w nowym miejscu czyli na Placu Marii Konopnickiej, a nie jak dotąd w Parku Konstytucji 3 Maja. Na scenie wystąpiły zespoły: Horpyna, Aframental i Wilki oraz suwalskie grupy m.in. Suwalskie Starszaki, Studio Piosenki Świetlik, Studio Tańca Dotyk, Studio Tańca Flex, Srebrne Pierwiosniki, Zespół Wspomnień Czar i Grupa Wokalna Rozłogi, Piano Blues Band, Suwałki Gospel Choir, Luz Blues, Twinpix oraz Krzysztof Masłowski i Fogg Projekt Band z towarzyszeniem Suwalskiej Orkiestry Kameralnej. Na suwalskim Jarmarku Kamedulskim bawiły się tysiące suwałczan, przyjezdnych oraz gości z zaprzyjaźnionych miast: litewskiego Mariampola i Alytusa, ukraińskiego Tarnopola, białoruskiego Grodna i Wołkowyska, estońskiego Voru, rosyjskiego Czerniachowska, gruzińskiego Poti oraz rejonu Amata na Łotwie.

Gwiazdą wieczoru był zespół Wilki z Robertem Gawlińskim, który wykonał swoje najbardziej znane przeboje, m.in. „Son Of The Blue Sky”, „Baśka”, „Eli Lama Sabachtani” oraz „Aborygen”. Suwalska publiczność bardzo ciepło przyjęła koncert Wilków

Zdaniem wielu Jarmark Kamedulski na Placu M. Konopnickiej to dobry pomysł. Miejsca starczyło dla: straganów z regionalną kuchnią oraz rękodziełem, stref zabaw dla dzieci oraz dla koncertowej publiczności

Wiele atrakcji czekało na dzieci. Mogły one wziąć udział w grach i konkursach prowadzonych przez animatorów Suwalskiego Ośrodka Kultury. Była Odlotowa Strefa Zabaw pełna najróżniejszych atrakcji, m.in. Pin Art ścianka przytulanka 3D, magiczne krzywe lustra, kręgielnia BoYa czy młyńskie koło cHomik. Było można również zrobić sobie zdjęcie z Jacwingiem, zdobyć torbę z kamedulą albo wziąć udział w pokazie wielkich baniek mydlanych

Podczas uroczystego otwarcia Jarmarku nagrodę Mecenasa Kultury Suwałk z rąk prezydenta Czesława Renkiewicza (na zdjęciu od prawej) odebrał Stanisław Szyszkowski, właściciel firm: ASPI i GASSTECH PP wraz z rodziną. W uroczystości uczestniczył również Zdzisław Przełomieć, przewodniczący Rady Miejskiej w Suwałkach

W zawodach „Majster Festiwal Siły – Pojedynek Gigantów” na stadionie lekkoatletycznym rywalizowali najsilniejsi Polacy. Sedzią głównym zawodów był Mariusz Pudziałowski, legenda polskiego sportu siłowego, m.in.: pięciokrotny Mistrz Świata Strongman oraz sześciokrotny Mistrz Europy Strongman

Dużym zainteresowaniem cieszył się także specjalny pokaz mody podczas którego modelki i modele w wyjątkowo kreatywny sposób prezentowali odzież roboczą, np. w kreacjach z gumowych rękawiczek czy kamizelek odbłaskowych

Patronem medialnym wydarzenia był „DwuTygodnik Suwański”

ZDANIEM PREZYDENTA

Mam ogromną przyjemność zaprosić Państwa do wspólnego świętowania 100. rocznicy wyzwolenia Suwałk. Bardzo uroczyste i wyjątkowe obchody z tej okazji zaplanowaliśmy od 23 do 25 sierpnia. Będą wystawy, msza święta w intencji Ojczyzny i suwalczan, którzy przyczynili się do odzyskania niepodległości, poświęcenie sztandaru POW, odsłonięcie niepodległościowego muralu przy ul. 24 Sierpnia, koncert „100 lat Niepodległości Suwałk”, sztafeta niepodległościowa Suwałki – Sejny, sadzenie dębów niepodległości, potańcówka nad zalewem Arkadia i wiele, wiele innych.

foto: Szymon Jasionowski

Program jest bardzo bogaty, wierzę, że wszyscy Państwo znajdą coś dla siebie. Szczegóły dotyczące obchodów 100. rocznicy wyzwolenia Suwałk znajdują Państwo zarówno na stronie Urzędu Miejskiego pod adresem um.suwalki.pl oraz w tym wydaniu „DwuTygodnika Suwalskiego”.

Zachęcam Państwa do wzięcia udziału we wszystkich proponowanych przez nas punktach programu. Chciałbym abyśmy podczas tego świątecznego weekendu byli razem, razem świętowali tę rocznicę, bo mamy co świętować.

Suwałki najpóźniej znalazły się w granicach Rzeczypospolitej. Miasto odzyskało niepodległość dopiero 24 sierpnia 1919 r. Po I wojnie światowej nasz region stał się areną konfliktu polsko-litewskiego. Jego kulminacją był wybuch 23 sierpnia 1919 r. powstania sejneńskiego i trwające kilka dni polsko-litewskie walki o Sejneńszczyznę. W tym czasie Suwałki były już wolne, bowiem 24 sierpnia 1919 roku do miasta wkroczyły oddziały 41 Suwalskiego Pułku Piechoty. Niewiele ponad dwa tygodnie później, 12 i 13 września 1919 roku miasto podejmowało Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego, który wygłosił przemówienie, kierując do mieszkańców Suwałk słowa: „Dzisiaj ziemia wasza jest wolną”.

Swoją obecnością podczas obchodów 100. rocznicy wyzwolenia Suwałk podziękujemy tym ludziom, którzy przyczynili się do tego, że możemy żyć w granicach Rzeczypospolitej i być dumni z naszej małej Ojczyzny. Spotkajmy się w najbliższy weekend.

Czesław Renkiewicz

Czesław Renkiewicz
Prezydent Miasta Suwałk

Zdzisław Przełomiec
Przewodniczący Rady Miejskiej
w Suwałkach

>> ŚWIĘTO WOJSKA POLSKIEGO

Uroczystą mszą świętą w suwalskiej konkatedrze pw. św. Aleksandra rozpoczęły się obchody Święta Wojska Polskiego. Po nabożeństwie na placu Marszałka Józefa Piłsudskiego odbyła się część oficjalna. Wręczono medale i odznaczenia resortowe. W uroczystości uczestniczyli m.in. żołnierze, pracownicy suwalskich jednostek wojskowych oraz wiceminister spraw wewnętrznych i administracji **Jarosław Zieliński**, prezydent Suwałk **Czesław Renkiewicz**, suwalscy radni miejscy oraz samorządowcy z powiatu suwalskiego i przedstawiciele służb mundurowych.

Następnie w Parku Konstytucji 3 Maja można było wziąć udział w pikniku militarnym, obejrzeć najnowocześniejszy sprzęt wojskowy. Były też gry i zabawy dla dzieci oraz rodziców, a także darmowa wojskowa grochówka.

>> UTRUDNIENIA NA UL. PÓŁNOCNEJ

Zarząd Dróg i Zieleni w Suwałkach informuje, że została wprowadzona tymczasowa organizacja ruchu drogowego na ul. Północnej, polegająca na połowkowym zamknięciu jezdni i wprowadzeniu ruchu wahadłowego. Obowiązuje on na odcinku od przystanku MPK do wysokości zjazdu na teren fabryki mebli przy ul. Północnej. W związku ze zmianą organizacji ruchu całkowite zamknięcie wlotu ul. Różanej potrwa do 16 września. A wszystko to za sprawą przebudowy układu komunikacyjnego na odcinku od ulicy Pułaskiego do ulicy Północnej. Kierowców prosimy o zachowanie szczególnej ostrożności i zastosowanie się do wprowadzonego oznakowania. ZDiZ przeprasza za utrudnienia.

>> KASA NA REMONTY

Już wkrótce pięć suwalskich przedszkoli oraz trzy zabytkowe kamienice przejdą gruntowny remont. Prezydent Suwałk podpisał umowy na dofinansowanie tych inwestycji środkami z Unii Europejskiej. Władze Suwałk na ten cel pozyskały blisko 10 mln zł. W sumie inwestycje pochłoną ok. 13 mln zł. W najbliższym czasie ogłoszone zostaną przetargi na remont obiektów.

Termomodernizację do końca przyszłego roku przejdą przedszkola nr 3, 4, 7, 8 i 10. Tym samym wszystkie miejskie przedszkola będą wyremontowane.

– Jest to bliźniaczy projekt, do tego który zakończyliśmy w ubiegłym roku, remontując przedszkola 1, 2, 5 i 6. Wszystkie te obiekty zyskały nowe życie. Chcemy teraz przystąpić do prac przy pozostałych placówkach – informuje **Czesław Renkiewicz**, prezydent Suwałk.

Prace budowlane będą polegały na ociepleniu ścian zewnętrznych, ścian w gruncie, stropodachów, stropów, podłóg na gruncie, częściowo stolarki drzwiowej i okiennej, montażu instalacji fotowoltaicznych, wymianie opraw oświetleniowych na energooszczędne, montażu systemów wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła.

Niebawem ruszą też prace przy trzech zabytkowych kamienicach w centrum Suwałk. W budynkach przy ul. Tadeusza Kościuszki 18, 20 i 26 zostanie wykonana izolacja ścian zewnętrznych, podłóg i dachów, będzie wymieniona stolarka okienna i drzwiowa. Oprócz tego wyremontowane zostaną elewacje budynków i instalacje centralnego ogrzewania, z likwidacją istniejących pieców, a oświetlenie zostanie wymienione na energooszczędne.

Wyrazy głębokiego i szczerego współczucia
oraz słowa otuchy i wsparcia
z powodu śmierci

**ś.p. Bogusławy Doroty
Gajewskiej**

żony ś.p. Józefa Gajewskiego, prezydenta Suwałk
składa

**DZIECIOM
oraz CAŁEJ RODZINIE**

*Czesław Renkiewicz, Prezydent Miasta Suwałk
wraz ze współpracownikami Urzędu Miejskiego*

217/2019

Szczerze wyrazy współczucia

**DZIECIOM
i CAŁEJ RODZINIE**

z powodu śmierci

**ś.p. Bogusławy Doroty
Gajewskiej**

żony ś.p. Józefa Gajewskiego, prezydenta Suwałk
składa *Zdzisław Przelomiec,
Przewodniczący Rady Miejskiej wraz z radnymi*

217/2019

CZYTELNICY PYTAJĄ

SADZĄ WIĘCEJ NIŻ WYCINAJĄ

Czytelnicy „DwuTygodnika Suwalskiego” zainteresowali się przyszłością suwalskiego Parku Konstytucji 3 Maja. Pytają o tajemnicze znaki, które pojawiły się na parkowych drzewach. Czytelnicy są zaniepokojeni, że ponoć te drzewa wskazane zostały do wycinki. Czy jest to prawda? Dlaczego chcemy ciąć drzewa? Ile ma być wyciętych?

Co dalej z tymi drzewami, oraz jaka przyszłość czeka suwalski park – zapytaliśmy **Tomasza Drejera** Dyrektora Zarządu Dróg i Zieleni w Suwałkach, który administruje Parkiem Konstytucji 3 Maja.

W końcu lipca faktycznie na drzewach pojawiły się znaki. Są to drzewa, na które ZDiZ w Suwałkach złożył do Miejskiego Konserwatora Zabytków wniosek o wydanie zezwolenia na ich wycinkę lub przesażenie. Znaki nie oznaczają, że wszystkie te drzewa zostaną wycięte. Wniosek nie jest równoznaczny z decyzją zezwalającą na ich wycinkę. Tak też jest w tym przypadku. Każdy wniosek jest szczegółowo badany przez organ wydający decyzje i na około 30% wnioskowanych drzew nie dostajemy zgody na ich wycinkę. W trakcie rozmów, Miejski Konserwator Zabytków zgłosił uwagi, co do zasadności wycinki niektórych typowanych drzew z Parku Konstytucji 3 Maja. Zależy nam na tym, by przede wszystkim usunąć drzewa, które zagrażają spacerowiczom w parku. Część z tych drzew kończy życie biologiczne i stanowi realne zagrożenie życia i zdrowia ludzi przebywających w parku.

CO SIÓDME PARKOWE DRZEWO ZAGRAŻA SUWALCZANOM

W Parku Konstytucji 3 Maja wszystko dzieje się pod nadzorem fachowców. Zarząd Dróg i Zieleni w Suwałkach od 2017 roku realizuje projekt przebudowy drzewostanu w parku, opracowany przez zespół pod kierownictwem prof. dr hab. inż. **Marka Siewniaka**, eksperta m.in. Europejskiej Rady ds. Drzew. W ramach projektu została wykonana dokładna inwentaryzacja drzew i krzewów oraz ocena ich zdrowotnego stanu, włącznie z ekspertyzami dendrologicznymi. W parku wiosną 2017 r. rosły 383 drzewa i były 92 miejsca skupin krzewów (w formie pojedynczej lub żywopłotowej). Niestety dokładna analiza wykazała, iż 7% drzew kończy życie biologiczne, a 8% drzew jest uszkodzonych (uszkodzenia pni, zachwiana statyka lub uszkodzony system korzeniowy). Można powiedzieć, że w 2017 r. co siódme drzewo stanowiło zagrożenie dla przebywających w parku ludzi. Takich niebezpiecznych drzew w parku jest ok. 50. W niektórych przypadkach nie można czekać ze względu na zagrożenie, jakie stwarzają parkowym spacerowiczom.

Realizacja projektu przebudowy drzewostanu jest rozłożona na około 15 lat, tj. wycinki drzew i krzewów oraz nasadzenia drzew, krzewów, bylin i kwiatów. W latach 2017-2018 w parku wycięto na podstawie decyzji zezwalających 37 drzew, ale jednocześnie w tym samym czasie posadzono 49 drzew zgodnie z projektem przygotowanym przez eksperta Europejskiej Rady ds. Drzew. Wizualnie park nie zmienia się. W tym roku, jak i w latach następnych są zaplanowane kolejne nasadzenia w parku oraz na terenach zarządzanych przez ZDiZ w Suwałkach.

TRZY RAZY WIĘCEJ DRZEW POSADZONO NIŻ WYCIEĆTO

W latach 2016-2018 pracownicy ZDiZ na terenie miasta posadzili łącznie 995 drzew, a wyciętych zostało 314 drzew, czyli trzy razy mniej. W tym samym czasie w Suwałkach posadziliśmy jeszcze 9,5 tys. sadzonek drzew leśnych (tereny zalesiane) i 2 281 krzewów.

>> TŁUMY NA SPOTKANIU Z ORGANKIEM

Na literackim spotkaniu ze znanym muzykiem **Tomaszem Organkiem** zorganizowanym przez suwalską Bibliotekę Publiczną im. Marii Konopnickiej w Suwałkach w budynku Resursy Obywatelskiej pojawiły się tłumy. Rozmawiano o powieści „Teoria opanowywania trwogi” napisanej przez T. Organka.

– Nie wątpię, że będzie to interesujące spotkanie. Gościmy dzisiaj wyjątkowego formatu artystę i w dodatku stąd, od nas – powiedziała **Maria Kołodziejka**, dyrektor suwalskiej biblioteki i organizator spotkania.

Spotkanie miało charakter rozmowy. Tomasz Organk powiedział m.in. o przyczynach napisania książki, o tym jak ją tworzył i do kogo jest adresowana. Na pytanie, dlaczego w książce nie ma nic o Suwałkach i Suwalszczyźnie, autor odpowiedział:

– Pisanie o swoich korzeniach to wielka odpowiedzialność. Trzeba mieć do tego dystans i głębokie przemyślenia do najbliższych swoich miejsc. Może kiedyś się na to zdobyję, by np. napisać o drodze z Warszawy do Raczek.

Wśród obecnych na spotkaniu osób znalazła się **Małgorzata i Robert** z Suwałk, którzy spotkali się z autorem po raz drugi. W przeddzień byli w Raczkach, ale po oddaniu nabytej tam książki swoim przyjaciółom, powrócili by kupić jeszcze jedną. Spotkanie w suwalskim muzeum okazało się tak interesujące, że uczestniczyli w nim do końca.

Spotkanie z **Tomaszem Organkiem** prowadziła **Maria Kołodziejka**, dyrektor suwalskiej biblioteki

my: Głupi (2014) i Czarna Madonna (2016). Obydwa albumy otrzymały status platynowych. Jest laureatem dwóch Fryderyków i Nagrody Muzycznej Programu Trzeciego Polskiego Radia.

PISZĄCY MUZYK

„Teoria opanowywania trwogi”, to debiutanckie dzieło, mówiące o rezygnacji i za-

MUZYKUJĄCY PISARZ

Pochodzący z Raczek Tomasz Organk to jeden z najbardziej utalentowanych polskich muzyków, dwukrotny zdobywca platynowej płyty, nazywany „nadzieją polskiego rynku muzycznego”. Z Suwałkami związany m.in. poprzez III LO, do którego uczęszczał, i o którym pamięta. W mieście koncertował w 2018 r. podczas Suwałki Blues Festival.

Ukończył filologię angielską na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Studiował na Akademii Muzycznej w Katowicach na Wydziale Jazzu i Muzyki Rozrywkowej. Jest muzykiem, wokalistą, autorem tekstów, kompozytorem i liderem zespołu ØRGANEK, z którym nagrał dwa albu-

gubieniu w kapitalistycznej rzeczywistości oraz rozpędzie więzów rodzinnych wywołanych tempem współczesnego życia. Powieść odwołuje się do literatury, filmu, muzyki i popkultury. W swym wymiarze jest pokoleniowa, dotyczy bowiem współczesnych czterdziestolatków, ich systemu wartości, radości oraz trwogi. Mówi o ludziach będących na skraju rozpacz, pisana z perspektywy człowieka, który osiągnął sukces, ale ciągle czuje pewien niedosyt a nawet frustrację. Pokolenie urodzone w połowie lat siedemdziesiątych autor określa „przebudzcowani”. Ich lękiem jest rozmyta tożsamość, bo nie mają nic, co ich „niesie” i godzą się na codzienność.

WYDARZYŁO SIĘ

● GDDKiA ponownie ogłosiła przetarg na budowę 24-kilometrowej trasy ekspresowej między Suwałkami a Budziskiem. Dwa miesiące temu rozwiązano umowę z poprzednim wykonawcą, który porzucił plac budowy, nie rozpoczynając żadnych prac w terenie. Początkowo zakładano, że nadgraniczny odcinek trasy Via Baltica gotowy będzie w 2020 r. Teraz nowy przetarg potrwa kilka miesięcy, a wykonawca będzie miał od zawarcia umowy 26 miesięcy na budowę tej trasy.

● Pod jedną z suwalskich szkół policjant – przewodnik psa służbowego zatrzymał 17-latkę, który miał przy sobie marihuane. Trafił on do policyjnego aresztu.

● Suwalscy policjanci zatrzymali mężczyznę, który nożem zranił swojego znajomego. 39-latek doznał ran ciężkich przedramion. Wydarzyło się to w jednym z mieszkań na Osiedlu Północ podczas wspólnego spożywania alkoholu. Pomiędzy dwoma mężczyznami doszło do nieporozumienia. 32-letni suwalczanin usłyszał już zarzuty.

● Brak dostępu powietrza był przyczyną śmierci noworodka, którego urodziła 14-latką z Suwałk. Do prokuratury wpłynęła opinia biegłego w tej sprawie. Przypomnijmy, że pod koniec kwietnia nastolatka, z powodu złego samopoczucia, zgłosiła się do suwalskiego szpitala. Lekarze, którzy ją badali, stwierdzili, że niedawno urodziła. Szpital powiadomił policję. Kilka dni później, na jednej z posesji, funkcjonariusze znaleźli zakopanego noworodka. 14-latkę i 16-latek, który najprawdopodobniej jest ojcem dziecka, zostali umieszczeni w schronisku dla nieletnich.

● W Centrum Sztuki Współczesnej – Galeria Andrzej Strumiłły przy ul. Kościuszki 45 jest prezentowana wystawa ilustracji **Andrzeja Strumiłły** do różnych wydawnictw książkowych z lat 60. i 70. (prace ze zbiorów Muzeum Okręgowego w Suwałkach).

Fot. CSW

● Suwalscy policjanci z Wydziału do Walki z Przestępczością Gospodarczą zatrzymali pięć osób podejrzaną o nielegalne składowanie odpadów. Gruz, styropian, folię oraz inne odpady pozostawiano na jednej ze zwirówni na Suwalszczyźnie. Tam śmieci były

Ciąg dalszy na str. 6

WYDARZYŁO SIĘ

zasypywane żwirem. Sprawa ma charakter rozwojowy. Następnie policjanci, wspólnie z funkcjonariuszami Krajowej Administracji Skarbowej i Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, zatrzymali też 48-latkę podejrzanego o nielegalne składowanie odpadów.

● W Suwałkach odbyła się trzecia edycja Festiwalu Filmowego notofest. Były projekcje filmów i warsztaty dla tych, którzy interesują się tworzeniem filmu. Pierwszą nagrodę w konkursie filmów krótkometrażowych „no to short” otrzymała **Maria Orna** za film „Piolun”. W jury festiwalu zasiadali: **Kinga Dębska**, **Marian Dziędziel** (na zdjęciu po prawej) oraz **Arkadiusz Tomiak**. Uczestnicy festiwalu spotkali się m.in. z reżyserem **Krzysztofem Zanussi**m i aktorem **Maciejem Orłosiem**.

Fot. UM Suwałki

● Policjanci wodniacy, patrolując jezioro Wigry, pomogli żeglarzom z Suwałk oraz turystce z Rybnika, których zaskoczyły trudne warunki atmosferyczne na wodzie. Dzięki szybkiej i sprawnej akcji policjantów i WOPR-owców nie doszło do tragedii. Żeglująca po Wigrach 52-latkę z Rybnika nie wiedziała, gdzie się znajduje. Dodatkowo silny wiatr, intensywny deszcz i wyładowania atmosferyczne spowodowały, że była przerażona, przemoczona i traciła już siły. Wodniacy zabrali turystkę na pokład swojej łodzi, gdzie mogła się uspokoić i ogrzać, a jej łódź przymocowali do policyjnej motorówki. Ona i trzech nastolatków, w wieku od 17 do 18 lat, których też zaskoczyły trudne warunki atmosferyczne, bezpiecznie trafili na brzeg.

● Suwańscy policjanci odzyskali skradziony rower i zatrzymali 28-latkę podejrzanego o kradzież tego jednośladu spod jednego z bloków na Osiedlu Północ. Mężczyzna usłyszał zarzut kradzieży. Suwańczaninowi grozi kara pozbawienia wolności do lat 5.

● 13 sierpnia w jeziorze Staw w podsuwałskim Płocicznie-Tartak utonął 34-letni mężczyzna, który z 7-letnią córką pływał łódką. W pewnym momencie, z nieznanых przyczyn, łódka się wywróciła. Dziecko zostało zauważone niedaleko brzegu. Przytomna 7-latkę nawoływała o pomoc. Niestety jej ojciec utonął.

● Saperzy zabezpieczyli niewybuch, znaleziony podczas prac drogowych w Suwałkach. Nie było konieczności ewakuacji mieszkańców. Prawdopodobnie była to mina przeciwczołgowa z czasów II wojny światowej, która znajdowała się 2 metry pod ziemią. Natknęli się na nią pracownicy, remontujący ulicę Kasztanową.

>> JUBILEUSZOWY I ATRAKCYJNY

Koncertem kwintetu Alternative Ensemble w Suwałskim Ośrodku Kultury rozpoczęła się dwudziesta Letnia Filharmonia AUKSO. Było patriotycznie i oryginalnie.

Z okazji 75 rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego muzycy zaprezentowali utwory zawierające cytaty i opracowania najpopularniejszych pieśni żołnierskich, patriotycznych i harcerskich, chętnie wówczas śpiewanych. Wpleciono w nie odgłosy przywódców na myśl walkę, strzały, wojnę. Z okazji setnej rocznicy pierwszego Powstania Śląskiego publiczność mogła usłyszeć śląskie melodie ludowe.

Fot. Bogusław Wasilewski

WIELKI ŚWIAT OPERY

Wszyscy, którzy pojawią się 21 sierpnia (środa) o godz. 20 w Sali im. A. Wajdy SOK przy ul. Jana Pawła II 5 będą mogli poczuć się, jak w wielkim operowym świecie. W SOK zagości bas/baryton **Tomasz Konieczny**, o którym światowa prasa pisze „wielki głos”. Do Suwałk przyjedzie z Bayreuth, gdzie śpiewał w trwającym właśnie Festiwalu Wagnerowskim, jednym z najsłynniejszych festiwali muzyki klasycznej. Wszechstronnie utalentowany aktor, reżyser teatralny i znakomity śpiewak wystąpi z orkiestrą AUKSO pod dyktando **Marka Mosia**. W programie między innymi „Cztery sonety miłosne” Tadeusza Bairda do słów Wiliama Szekspira oraz pieśni Stanisława Moniuszki.

KONCERT FINAŁOWY

Podczas finałowego koncertu, także w Sali im. A. Wajdy SOK, 22 sierpnia o godz. 20 zobaczymy i usłyszymy **Kasię Moś** z zespołem, która zaprezentuje nowe kompozycje zapowiadające kolejny album, uzupełnione przebojami z wcześniejszych krążków oraz utworami Krzesimira Dębskiego i pieśniami Stanisława Moniuszki. Artystę będą towarzyszyć muzycy Orkiestry Kameralnej Miasta Tychy AUKSO pod dyktando Marka Mosia.

>> SZANTY NAD ARKADIĄ

Miłośnicy szant i piosenek żeglarskich licznie pojawili się nad Zalewem Arkadia na XII Suwałskim Maratonie Szantowym. Były atrakcje rekreacyjno-sportowe, konkurs na najlepiej wykonaną szantę lub piosenkę o tematyce żeglarskiej, a przede wszystkim piknikowy, rodzinny, sympatyczny klimat. Publiczności zaprezentowały się zespoły: North Wind, The Nierobbers, Mechanicy Shanty oraz tradycyjne suwańska Zmiana Wachty.

Suwańska formacja Zmiana Wachty z prowadzącym Maraton Szantowym Janem Życzkowskim (w czapce)

>> MURAL TO SZTUKA ULICY

Na rozpoczęcie tegorocznego Suwałki Blues Festival odświeżono mural na ścianie budynku przy ul. Noniewiczza 48. Wykonał go jeden z najbardziej znanych i cenionych na świecie artystów, polski plakacista i grafik Andrzej Pągowski. Złożył on własnoręczny podpis w czasie odświeżenia malowidła. Z autorem rozmawiał „DwuTygodnik Suwalski”.

– Jest pan znanym plakacistą, twórcą scenografii i murali. Dlaczego wybrał pan Suwałki na miejsce realizacji swojego nowego projektu?

– W Suwałkach nigdy nie byłem. Pomysł na realizację bluesowego muralu zrodził się u mojego przyjaciela Jana Chojnackiego, z którym mieszkamy niedaleko, pod Warszawą. Wielokrotnie opowiadał mi o tym festiwalu. Wszędzie mnie ciągnie, ale jestem człowiekiem zapracowanym. Ale przyznam szczerze, że przy tego typu imprezach lubię się pojawiać „z czymś”. Oczywiście najchętniej pojawiłbym się z gitarą i zagrał „solówki”. Niestety, mój tata podjął decyzję, że powinienem zająć się malowaniem, gdyż jest spokojniejsze i cichsze. Nastąpiło to w momencie, kiedy skonstruowaliśmy z kolegą gitarę, i paliliśmy wzmacniacze. To było nie do zniesienia dla ojca, który był wychowany na operze i ciągnął mnie na różne wspaniałe premiery.

Myślę, że dobrze się stało, że ukończyłem kierunek plastyczny, tym bardziej że od dzieciń-

jednak, na ulicach rozpoznawali autorów plakatów i wiedzieli, że te plakaty są. Ludzie masowo chodzili do teatru, chociaż i teraz nie narzeka on na publiczność. Masowo chodzili też do kina.

Jak Janek Chojnacki zaproponował żebyśmy zrobili coś w Suwałkach, na początku myśleliśmy o wystawie. Janek chciał, by była to wystawa plakatów muzycznych i jazzowych. Okazało się, że w tych ponad tysiącu czterystu plakatach, które zrobiłem, muzyczne stanowią mały procent. Więc robienie reprezentacyj-

nej wystawy muzycznej nie wchodziło w grę. I nagle pojawił się pomysł z murem. Ja ubóstwiam tego typu realizacje, bo tak naprawdę nie ma różnicy, czy jest to plakat czy mural, bo jedna i druga to jest sztuka ulicy. Mural ma tę przewagę, że zostaje na lata, dopóki nie odpadnie, lub nie zamalują go. Jeżdżąc po Polsce, widzę, że tych murali jest coraz więcej. Malują je młodzi artyści. Jeżeli się o nie dba, konserwuje to przetrwają lata.

– Mural powstawał bardzo sprawnie, lecz kilka dni przed festiwalem nagle zniknął. Jaka była tego przyczyna?

– Odpowiedź mogłaby być taka, że przetestowaliśmy jak będzie wyglądał, i jak zobaczyliśmy ten mural, to go zamalowaliśmy. Prawda była taka, że wykonawca, który summa summarum zachował się rzeczywiście „z jajami” i wziął „na klatę” całą sprawę, za bardzo chyba uwierzył, że da od razu radę. Nie skonsultowano tego i mural miał kilka błędów. Pierwszy, to było złe osadzenie na ścianie i to spowodowało, że cały dowiec z bocianami zniknął, bo się wtopił w dach, był za nisko posadzony. Po drugie wykonawcy myśleli, że te sylwetki, które są tak narysowane, to tak są narysowane. Nie zwrócili uwagi na to, że kreska prosta dynamiczna, ostra „gra”. A kreska wyoblona miękka, jest plasteliną i nie „gra”. Ktoś, kto ma trochę poczucia estetyki nie powie, że wycięty mocno kontur i wygnieciona postać z plasteliny są takie same. No do tego były zmiany kolorystyczne.

Uznałem, że pod takim czymś się ma szansę, żeby się podpisał i musimy to poprawić. Wykonawca jeszcze raz przeanalizował projekt i przystąpił do jego wiernej realizacji. W tym momencie mieszkańcy Suwałk dostali mural Pągowskiego taki jak go zaprojektowałem, czyli dynamiczny, kolorowy, ułożony rozsądnie, gdzie jesteśmy w stanie rozpoznać, że to jest mężczyzna a to kobieta, a w tamtych glutach, tak naprawdę to ja sam nie rozpoznawałem co zrobiłem. Mała wpadka na początku, nauczka na przyszłość dla wykonawców, przestroga, że jednak trzeba się przyglądać projektowi, analizować go dokładnie bo przecież tam jest gest, ręka, pomysł artysty. Media społecznościowe były mocno zaniepokojone, ale wszystko zakończyło się dobrze. Myślę, że dzięki temu powstała historia tego muralu, że pojawił się, zniknął, teraz go mamy.

– Dziękujemy za rozmowę

Spotkanie autorskie Andrzeja Pągowskiego z udziałem Jana Chojnackiego i Marii Kołodziejkiej, dyrektorki Biblioteki Publicznej im. M. Konopnickiej w Suwałkach

stwa przejawiałem w tym kierunku ciągoty. No oczywiście skończyło się bardzo dobrze. Na jeżdżenie po Polsce, żeby tylko zwiedzać, jeszcze mam czas. Natomiast głównie staram się pokazać co robię, pokazać ludziom, że jest coś więcej, niż tylko jeżdżenie, spanie i bycie się; że jest coś takiego jak teatr, muzyka, film, plakat, ilustracja, kultura i sztuka, bo nie ukrywam, że na czymś takim zostałem wychowany.

Możemy bardzo dużo złego mówić o PRL-u, ale na pewno nie o tym, że ludzie byli odcięci od kultury, i przede wszystkim ta kultura nie była dla nich ważna. Nie było takiej konkurencji, ale

Rocznik 1953. Absolwent PWSSP w Poznaniu, Wydział Plakatu, dyplom u prof. Waldemara Świerzego. Autor ponad 1500 plakatów wydanych drukiem od 1977r. w Polsce i za granicą. Ponadto zajmuje się ilustracją książkową i prasową, jest autorem okładek wydawnictw płytowych, scenografii teatralnych i telewizyjnych, scenariuszy filmów i teledysków.

W SUWAŁKACH

Wakacje kończą się, ale na ostatnie dni suwalskie placówki kultury i sportu przygotowały dla najmłodszych suwałczan wiele interesujących propozycji.

☞ **Pracownia „Smykałka”** w Bibliotece Publicznej im. Marii Konopnickiej w Suwałkach przy ul. E. Plater 33A zaprasza dzieci 22 sierpnia w godz. 11-13 na zajęcia „Zaszyfrowani detektywni – zagadki, szyfry, rebusy...” oraz 29 sierpnia na zajęcia na podstawie książek „Biuro Detektywistyczne Lassego i Mai”;

☞ **Filia nr 2 Biblioteki** przy ul. Klonowej 41 zaprasza 21 sierpnia w godz. 11-13 na zajęcia literacko-plastyczne „W Czarnej Hańczy” – opowieść o Suwalszczyźnie w formie teatryku kamishibai oraz 28 sierpnia na zajęcia literacko-plastyczne „Budujemy eko-wioskę. Dajemy drugie życie pozornie niepotrzebnym rzeczom”;

☞ **Filia nr 3 Biblioteki** przy ul. Północnej 26 zaprasza 23 sierpnia w godz. 11-13 na wspólne wyjście do kina, muzeum bądź innego punktu bibliotecznego oraz 30 sierpnia na zajęcia literacko-plastyczne – podsumowanie wakacji;

☞ **Midicentrum** przy ul. Witosa 4A w wakacje zaprasza dzieci na:

* luźny poniedziałek (gramy na Play Station) w godz. 14-16, zapisy telefoniczne danego dnia w godz. 10-13,

* filmowy wtorek (budujemy, filmujemy, oglądamy) w godz. 10-13, bez zapisów,

* zgrana środa (gramy w gry planszowe) w godz. 10-13, bez zapisów,

* twórczy czwartek (tworzymy, eksperymentujemy, rozwijamy się) w godz. 10-13, bez zapisów,

* rodzinny piątek w godz. 10-13, dzieci młodsze przychodzą z opiekunami, powyżej 10 lat wstęp bez opiekunów, bez zapisów.

Wszystkie zajęcia organizowane przez bibliotekę oraz jej placówki są bezpłatne.

☞ **Muzeum Okręgowe** przy ul. Kościuszki 81 zaprasza 20 sierpnia (wtorek) w godz. 10-12 na spotkanie w Ogrodzie Baśni.

☞ **Ośrodek Sportu i Rekreacji** przy ul. Wojska Polskiego 2 zaprasza na:

* zajęcia wakacyjne z animatorem w poniedziałki i środy w godz. 10-14 (SP 5, SP 6, SP 9, SP 10);

* rywalizacje piłkarskich drużyn osiedlowych (turnieje w każdy piątek SP 10) godz. 10.

☞ **Suwański Ośrodek Kultury**, ul. Jana Pawła II 5 zaprasza na:

* letnią akademię rękodzieła – 12-14.08 oraz 19-23.08 w godz. 10-11.30, wiek uczestników 7-13 lat; SOK, sala 0.28, prowadzenie Lidia Żyniewicz.

>> ARENA MULTISPORTOWA

Po raz pierwszy w dziejach miasta powstała baza sportowa, której pomysłodawcą i inwestorem są osoby prywatne. Za sprawą **Andrzeja Klimasińskiego** (na zdjęciu obok), suwańskiego przedsiębiorcy oraz jego zespołu w ciągu roku powstała Movement Arena Suwałki, jedyny tego typu obiekt w regionie i jeden z ładniejszych w Polsce. W otwarciu Areny uczestniczyli m.in. prezydent **Czesław Renkiewicz** i przewodniczący Rady Miejskiej **Zdzisław Przełomiec**.

A. Klimasiński stwierdził, że jego inspiracją był gdański obiekt multisportowy zajmujący się promowaniem głównie dyscyplin akrobatycznych.

– Było to nasze marzenie. Łatwo nie było, zwłaszcza w zakresie spełnienia wszystkich norm dotyczących bezpieczeństwa w takiego typu obiekcie, który nie ma jeszcze wypracowanych standardów – dodaje przedsiębiorca.

Do powstania Movement Arena Suwałki przyczynili się też młodzi pasjonaci parkouru i kalisteniki. Udział w nim miało wiele osób, m.in.: **Paweł Rozewski**, zapalony fan tego typu sportów; **Tomasz Dąbrowski**, projektant parkour street workout nad Zalewem Arkadia i **Damian Dorochowicz**, partner biznesowy i dyrektor Areny.

CO MOŻNA TAM ROBIĆ?

Suwańska Arena powstała w budynku adaptowanym z byłej hurtowni spożywczej przy ul. Szkolnej 4. Obiekt ma ponad 2 tys. m kw. i został podzielony na kilka sektorów. Są w nim trzy sale do squash'a, strefa skoków składająca się z 24 trampolin oraz sektory do biegów, przewrotów i akrobacji na drążkach. W wyznaczonych sekcjach nie brakuje licznych

przeszkód, na których można uprawiać parkour, a więc murki, walce, bloczki i poręcze. Jest basen z gąbkami, mata sprężynująca i poduszka powietrzna. Bogato prezentuje się także strefa kalisteniki i fitness, umożliwiająca rozwój dynamiki i wytrzymałości oraz koordynację ruchową i zwinność. Można tu uprawiać crossfit, fitness, zumbę czy jogę. Uczestnicy mogą ćwiczyć i uczyć akrobacji pod nadzorem instruktorów i trenerów.

DLA DZIECI I NIE TYLKO

Dla dzieci wydzielona została specjalna baza rekreacyjna, z „Małpim Gajem”, basenem z kulkami oraz ścianą wspinaczkową. Organizatorzy Areny przewidzieli możliwość organizacji turniejów oraz prowadzenie szkółki

dla dzieci. W planach są zajęcia wf dla uczniów i studentów, seniorów, a także osób niepełnosprawnych. Za jakiś czas możliwe będą w Arenie firmowe imprezy laserowego paintballa. Oferta ta uruchomiona będzie po ukazaniu się odpowiednich przepisów.

Movement Arena Suwałki czynna jest w dni robocze od godz. 12 do 21, a w soboty i niedziele od 10 do 21. Zaprezentowana kalkulacja przewiduje, że godzina pobytu w strefie dziecka oraz strefie siły ma kosztować 15 zł, w strefie skoków – 25 zł, a w strefie squash'a – 40 zł.

100-LECIE ODZYSKANIA WOLNOŚCI PRZEZ SUWAŁKI

Suwałki i Suwalszczyzna świętują w tym roku 100. rocznicę odzyskania wolności. Kiedy w listopadzie 1918 roku, po 123 latach niewoli odradzała się niepodległa Rzeczpospolita, okupacja Suwalszczyzny przedłużyła się aż do sierpnia 1919 roku. 23 sierpnia 1919 roku wybuchło powstanie sejneńskie. To jedno z nielicznych zwycięskich polskich powstań. 24 sierpnia 1919 roku do Suwałk wkroczyli żołnierze 41. Pułku Piechoty przynosząc wolność suwalczanom. Ten dzień opisano w „Ziemi Suwalskiej” z 5 września 1919 roku.

Dnia 24 ub. miesiąca wkroczyło do Suwałk oczekiwane z tęsknotą wojsko polskie. Mimo niepogody wielotysięczne tłumy wyległy na ulice, by witac entuzjastycznie naszych chłopców. Przed triumfalną bramą zebrali się przedstawiciele duchowieństwa wszystkich wyznań, Rady Okręgowej, Rady Miejskiej, komisarze rządowi pow. Suwalskiego i Sejneńskiego oraz delegaci gmin i miejscowych instytucji

W imieniu społeczeństwa przemawiał, witając wkraczające wojsko, sędzia Antoni Naumowicz; w imieniu miasta – prezydent Adam Modliński, wręczając chleb i sól, w imieniu obywateli Żydów Benjamin Rozental. Wojsko, wśród radosnych okrzyków, zasypywane żywym kwieciami, udało się przed kościół, gdzie przed prowizorycznym ołtarzem odprawione zostały modły dziękczynne

SUWAŁSKIE KALENDARIUM ODZYSKIWANIA WOLNOŚCI

- 16 I 1816** – Suwałki stolicą województwa augustowskiego, a od 1837 r. stolicą guberni augustowskiej w Królestwie Polskim (zabór rosyjski)
- 1866** – Suwałki stolicą guberni suwalskiej w zaborze rosyjskim
- 12 IX 1914** – Suwałki pod okupacją niemiecką
- X 1914** – Rosjanie zajmują Suwałki
- XI 1914** – powstaje Suwalski Komitet Obywatelski – zajmujący się pomocą materialną ludności poszkodowanej na skutek działań wojennych
- 15 II 1915** – Niemcy wkraczają do Suwałk
- 1917** – powstają w Suwałkach pierwsze komórki Polskiej Organizacji Wojskowej

XI 1918 – powstaje Tymczasowa Rada Obywatelska Okręgu Suwalskiego pod przewodnictwem Adolfa Świdy, a potem Jana Schmidta

28 XI 1918 – Walery Roman delegatem Naczelnika Państwa i polskiego rządu w Suwałkach

Tymczasowa Rada Miejska Suwałk (1918-1919)

- 25 I 1919** – Tymczasowa Rada Miejska w Suwałkach powołuje Adama Modlińskiego na prezydenta Suwałk
- 16 II 1919** – wybory do Sejmu Ustawodawczego
- V 1919** – za zgodą Niemców do Suwałk wkraczają oddziały wojsk litewskich
- 9 VII 1919** – poseł ks. Stanisław Szczęsnowicz w polskim Sejmie domaga się podjęcia działań zmierzających do włączenia Suwałk i Suwalszczyzny do Rzeczypospolitej Polskiej
- 23 VII** – delegacja suwalczan (W. Roman i radny Bolesław Sienkiewicz) na konferencji pokojowej w Paryżu zabiega o przynależność Suwałk i Suwalszczyzny do Polski
- 26 VII 1919** – francuski marszałek Ferdinand Foch wytycza linię demarkacyjną na odcinku suwalskim pomiędzy wojskami polskimi i litewskimi, która nie uległa zmianie do chwili obecnej
- 7 VIII 1919** – po decyzjach międzynarodowych Litwini opuszczają Suwałki
- 23 VIII 1919** – wybuch powstanie sejneńskie, w którym zginęło 37 powstańców
- 22-23 VIII** – ostatni żołnierze niemieccy opuszczają Suwałki
- 24 VIII 1919** – do Suwałk wkraczają oddziały 41. Suwalskiego Pułku Piechoty – Suwałki odzyskują wolność

Pogrzeb powstańców sejneńskich, Suwałki 28 sierpnia 1919 r.

- 12-13 IX 1919** – w Suwałkach przebywa Naczelnik Państwa Józef Piłsudski; wypowiada wtedy słowa: „Dzisiaj ziemia wasza jest wolną”
- 30 VII 1920** – do Suwałk wkraczają wojska litewskie po zawarciu umowy z Sowietami
- 31 VIII 1920** – do Suwałk wkraczają polskie oddziały wojskowe
- 7 X 1920** – zawarta w Suwałkach polsko-litewska umowa w sprawie zawieszenia broni i ustalenia linii demarkacyjnej

ONI WALCZYLI O NIEPODLEGŁOŚĆ I SUWAŁSKA

**Aleksandra
Piłsudska
z domu
Szczurbińska
1882-1963**

Działała w oddziale wywiadowczo-kurierskim I Brygady Legionów jako komendantka służby kurierskiej oraz w Polskiej Organizacji

Wojskowej. Druga żona Józefa Piłsudskiego.

(więcej w nr 5/2018)

**Płk Adam Koc
1891-1969**

To jeden z najbliższych współpracowników Józefa Piłsudskiego w czasie odzyskiwania niepodległości przez Polskę. Polityk, poseł, dziennikarz, a przede wszystkim żołnierz. Walczył w Le-

gionach Polskich i był Komendantem Naczelnym Polskiej Organizacji Wojskowej.

(więcej w nr 10/2010)

**Gen. Michał
Mackiewicz
1880-1946**

Był niezwykle utalentowanym dowódcą wojskowym, jednym z ulubieńców Józefa Piłsudskiego. Odegrał znaczącą rolę w czasie walki o niepodległość Suwalszczyzny. Należał do Związku Strzeleckiego, Polskiej Organizacji

Wojskowej. Walczył w Legionach Polskich. Był twórcą 41. pułku strzelców suwalskich. *(więcej w nr 23/2018)*

**Gen. Henryk
Minkiewicz
1880-1940**

Niezwykle uzdolniony dowódca wojskowy, który odegrał dużą rolę w czasie walk o niepodległość Polski i w wojnie polsko-sowieckiej. Walczył w Legionach Polskich. Dowódca Korpusu Ochrony Pogranicza. Był najwyższym stopniem polskim żołnierzem zamordowanym w Katyniu.

(więcej w nr 23/2018)

**Teofil Noniewicz
1851-1928**

Należał do tych, którzy kruszyli kajdany niewoli. W latach 1918-19 wszedł w skład Tymczasowej Rady Obywatelskiej Okręgu Suwalskiego i został wybrany przewodniczącym Rady Miejskiej – pierwszej w wolnej Polsce. Organizator życia społecznego w Suwałkach.

(więcej w nr 8/2018)

LCZYLI GŁĄ POLSKĘ ZCZYZNĘ

ą Polskę i Suwalszczyznę. Byli wśród nich żołnierze
legioniści, żołnierze 41. Suwalskiego Pułku Piechoty
ęgu Suwalskiego. Ale byli również ci, którzy organizo-
iałacze m.in. Polskiej Czytelni Naukowej, Towarzystwa
otniczej, Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego czy
„DwuTygodniku Suwalskim” w 2018 r. przypomnie-
wyzwolenia Suwałk krótko przypominamy ich.

Aleksander Putra
1888-1962

Zakładał Polską Organizację Wojskową i był jej pierwszym komendantem w okręgu suwalskim. Był też wiceprezesem Tymczasowej Rady Obywatelskiej Okręgu Suwalskiego. Poseł do Sejmu Ustawodawczego.

(więcej w nr 15/2018)

Walery Roman
1877-1952

Znalazł się w składzie Tymczasowej Rady Obywatelskiej Okręgu Suwalskiego. Powierzono mu pertraktacje z władzami niemieckimi w sprawie ewakuacji wojsk i przejęcia administracji cywilnej w Suwałkach.

W lipcu 1919 r. na cze-

le delegacji suwalczan jeździł do Warszawy i Paryża w sprawie przyszłości państwowej Suwałk i Suwalszczyzny. Był pierwszym honorowym obywatelem Suwałk. *(więcej w nr 18/2018)*

Ppor. Adam Rudnicki
1897-1964

Żołnierz Polskiej Organizacji Wojskowej, działacz niepodległościowy. W styczniu 1919 roku mianowany komendantem okręgu suwalskiego POW (Dowództwa Obrony Kresów Ziemi Suwalskiej).

16 sierpnia 1919 r. kierownictwo suwalskiego okręgu POW podjęło decyzję o wybuchu powstania sejneńskiego.

Stanisław Zygmunt Staniszewski
1864-1925

Był współzałożycielem i działaczem wielu organizacji lokalnych. Był w tym czasie powiernikiem Józefa Piłsudskiego. W pierwszym rządzie Rady Regencyjnej, kierowanym przez Jana Ku-

charzewskiego, został ministrem pracy i opieki społecznej.

(więcej w nr 20/2018)

Ks. Stanisław Szczęsnowicz
1867-1944

Duchowny rzymskokatolicki. Delegat Tymczasowej Rady Obywatelskiej Okręgu Suwalskiego do rządu polskiego. Poseł na Sejm Ustawodawczy. Po jego przemowie ogłoszonej 9 lipca 1919 r. przyjęto uchwałę sejmową, która

wzywała rząd polski do natychmiastowego podjęcia działań na rzecz uwolnienia Suwalszczyzny. 12 września 1919 r. witał w Suwałkach marszałka Józefa Piłsudskiego.

(więcej w nr 12/2019).

100. Rocznica Wyzwolenia Suwałk

24.08.2019

PROGRAM UROCZYSTOŚCI

23 sierpnia

- 14.00 PIERWSZE DNI NIEPODLEGŁOŚCI**
otwarcie wystawy
Archiwum Państwowe w Suwałkach
- 15.30 WYSTAWA OTWARTA** pamiątki po ułanach,
gabloty, tablice informacyjne, zdjęcia, muzyka
plac przy cokole dawnego pomnika gen. Dwernickiego
ul. K. Brzostowskiego
- 18.00 NIEPODLEGŁE SUWAŁKI
W FILATELISTYCE I NUMIZMATYCE**
otwarcie wystawy
Suwański Ośrodek Kultury
- 19.00 Odstąpienie ortów posadowionych
na słupach zabytkowej bramy wjazdowej
do dawnych koszar 2. Pułku Ułanów
Grochowskich im. gen. Dwernickiego
ul. gen. K. Pułaskiego**
- 20.00 PROJEKCJA FILMU „ŚLUBY UŁAŃSKIE”**
historia kawalerii w Polsce i na Suwalszczyźnie
plac przy cokole dawnego pomnika gen. Dwernickiego
ul. K. Brzostowskiego

24 sierpnia

- 12.00 Msza św. w intencji suwałczan.**
Poświęcenie sztandaru Polskiej Organizacji
Wojskowej
konkatedra pw. św. Aleksandra
- 13.30 Oficjalne uroczystości, wręczenie
sztandaru Polskiej Organizacji Wojskowej
pomnik Marszałka J. Piłsudskiego oraz
pomnik Polskiej Organizacji Wojskowej**
- 15.15 Odstąpienie muralu**
zbieg ulic T. Kościuszki i 24 Sierpnia
- 16.00 100 LAT NIEPODLEGŁOŚCI SUWAŁK** koncert
park Konstytucji 3 Maja
- 18.00 REPREZENTACYJNY ZESPÓŁ ARTYSTYCZNY
WOJSKA POLSKIEGO** koncert
Suwański Ośrodek Kultury
- 21.00 DZISIAJ ZIEMIA WASZA JEST WOLNA**
widowisko historyczne
plac przed Ratuszem w Suwałkach

25 sierpnia

- 9.00 Sztafeta Niepodległości Suwałki-Sejny**
sadzenie dębów 100-lecia Niepodległości
park Konstytucji 3 Maja
- 14.30 PIKNIK RODZINNY SWIM RUN**
sportowe zakończenie wakacji, gry, zabawy
i animacje dla dzieci
zalew Arkadia
- 18.00 WSZYSTKIE TAŃCE ŚWIATA** potańcówka
zalew Arkadia **DEDAL**
Program realizowany w ramach
Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego
oraz budżetu Miasta Suwałk
- wydarzenie towarzyszące**
18.00 GALA MONIUSZKOWSKA
VII Międzynarodowy Festiwal ARS MUSICA
Suwański Ośrodek Kultury

ZAPROSZENIA SUWALSKIE

BIBLIOTEKA PUBLICZNA IM. MARII KONOPNICKIEJ W SUWAŁKACH ul. Emilii Plater 33A zaprasza:

◆ do udziału w konkursie „Śpiewanie to wyzwanie”. Nie ma ograniczeń wiekowych. Warunkiem konkursu jest nagranie autorskiej piosenki do wierszy Danuty Wawiłow lub Natalii Usenko, np. w formacie mp3, wraz z wypełnionym formularzem zgłoszeniowym (każdy z uczestników zespołu wypełnia oddzielny dokument). Termin złożenia dokumentu do dnia 31 października. Informacje o konkursie można uzyskać pod numerem telefonu: (87) 565-62-46 lub e-mailem: dzieci@bpsuwalki.pl

◆ Spotkanie autorskie z Jakubem Ćwiekiem, 14.09, godz. 17. J. Ćwiek, pisarz jest znany wśród fantastów z serii „Kłamca”, a w tym roku zadebiutował w świecie kryminału swoim „Szwindlem”. Spotkanie odbędzie się w sali im. J. Towarnickiej. Wstęp wolny.

◆ wspólnie z Cinemą Lumière w Suwałkach do udziału w akcji „Przeczytaj i obejrzyj” – zanim obejrzyysz film, wypożycz i przeczytaj książkę. Zdobądź kupon zniżkowy na bilety do kina. Kupon „Przeczytaj i obejrzyj” upoważnia do zakupu biletu do kina na film 2D (w cenie 18 zł) i 3D (w cenie 19 zł). Film objęty akcją: „Król Lew”.

MIDICENTRUM, ul. Witosa 4 zaprasza na:

◆ akcję „Czytające podwórko”, piątek, 23.08, godz. 11, wstęp wolny.

SUWAŃSKI OŚRODEK KULTURY ul. Papieża Jana Pawła II 5 zaprasza na:

◆ wystawę pt. „Niepodległe Suwałki w filatelii i numizmatyce”, piątek, 23.08, godz. 18, SOK I piętro, wstęp wolny. Wernisażowi towarzyszyć będzie pokaz filmu „Suwalszczyzna w drodze do niepodległości” i wykład Andrzeja Matusiewicza. Wystawa czynna do 30.09;

◆ ostatni letni koncert „Na Dywaniku u Marii” – 23.08, godz. 20. Zagra zespół Susz – Księżycowy wieczór z poezją Leśmiana, wstęp wolny;

◆ sentymentalną potańcówkę na 100-lecie niepodległości Suwałk, niedziela, 25.08, godz. 18, zalew Arkadia, wstęp wolny. Do tańca zagra Warszawska Orkiestra Sentymentalna;

◆ Historię na żywo – w 80. rocznicę wybuchu II wojny światowej odbędzie się V odsłona popularnego cyklu happeningów teatralnych „Kartki z historii Suwałk”. Inscenizacja nawiąże do lat 1939-1944 i niemieckiej okupacji Suwałk. 1.09, godz. 17.00, park Konstytucji 3 Maja.

MUZEUM OKRĘGOWE W SUWAŁKACH ul. T. Kościuszki 81 zaprasza na:

◆ wystawę „Jaćwingowie zapomniani wojownicy”. Wystawa potrwa do 8.09.

GALERIA SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ – GALERIA ANDRZEJA STRUMIĘŁO

ul. T. Kościuszki 45 zaprasza na:

◆ wystawę rzeźb Algisa Kasparaviciusa „Sodas” („Ogród”). Wystawa potrwa do 20.09.

ARCHIWUM PAŃSTWOWE W SUWAŁKACH,

ul. T. Kościuszki 69 zaprasza:

◆ 23.08, godz. 14, w 100. rocznicę odzyskania Niepodległości na Suwalszczyźnie, na otwarcie wystawy pt. „Pierwsze dni Niepodległości”. W programie również wykłady: prof. dr hab. Grzegorza Nowika Polskiej Akademii Nauk pt. „Pierwsze lata Niepodległości” i Tadeusza Radziwonowicza z Archiwum Państwowego w Suwałkach pt. „Gdy inni już byli wolni”. (Suwałki listopad 1918 – sierpień 1919), wstęp wolny.

BLACK PUN KOMIN

oraz SUWAŃSKO AUGUSTOWSKA STRONA DARTA,

ul. E. Plater 1 zapraszają na:

◆ rozgrywki Letniego Pucharu Black Pub Komin Darts. W piątek 23.08 odbędzie się szóste spotkanie rozgrywek granych systemem 501 DO. Spotkanie o 18:30, start gier o godz. 19;

◆ koncert Manipulation, Angrsth i Morbus, piątek, 13.09, godz. 18-22. Bilety w przedsprzedaży 15 zł w dniu koncertu 20 zł.

ROZMARINO ul. Kościuszki 75 zaprasza na:

◆ koncert Małgorzaty Makowskiej i Jacka Kleyffa. Sobota – 7.09 o godz. 19.30. Bilety – 35 zł, do nabycia w Rozmarino, rezerwacja pod nr tel. 87 5632400.

W KINIE

CINEMA LUMIERE

– od 23.08 – Królowe zbrodni (dramat kryminalny/akcji), Playmobil: Film (komedia animowana/przygodowy – b/o), Świat w ogniu (akcji);

– od 30.08 – Ból i blask (dramat), Gdzie jesteś, Bernadette? (komediodramat);

– od 4.09 – Polityka (sensacyjny), To: Rozdział 2 (horror);

– od 6.09 – Magiczny dywan (animowany/przygodowy);

11.09 – Sztuka ścigania się w deszczu (komediodramat).

Cinema Lumiere

ul. Dwerneckiego 15 zaprasza na filmy:

>> INAUGURACJA ARS MUSICA

Koncertem w suwalskiej konkatedrze pw św. Aleksandra rozpoczął się VII Międzynarodowy Festiwal ARS MUSICA. Wykonawcami koncertu inauguracyjnego byli: **Marlena Borowska** (sopran), **Dmitry Grinikh** (baryton z Rosji), **Litwinka Dalia Jatautaitė** (organy). Tematem przewodnim tegorocznego festiwalu ARS MUSICA jest twórczość wokally-instrumentalna Stanisława Moniuszki oraz adaptacja sceniczna opery komicznej Stanisław Moniuszko /Aleksander Fredro – Nowy Don Kichot czyli sto szaleństw.

Kolejny koncert festiwalowy rozpocznie się 20 sierpnia (wtorek) o godz. 19 w suwalskim Hotelu LOFT 1898 w Sali Kamedulskiej przy ul. Pułaskiego 24 K. Wstęp wolny. W tym koncercie wystąpią uczestnicy XIV Kursu Wokalnego – Warsztatów Operowych, VII Ogólnopolskiego Seminarium Sztuki Aktorskiej I Międzynarodowego Seminarium Muzyki Nowej, II Międzynarodowego Seminarium Rosyjskiej Liryki Wokalnej oraz Rosjanka **Marina Bielazuk** (fortepian) i **Ewa Chomicz-Wysocka** (fortepian).

Szczególnie interesująco zapowiada się Gala Moniuszkowska, która rozpocznie się 25 sierpnia (niedziela) o godz. 18.00 w Sali im. Andrzeja Wajdy SOK przy ul. Papieża Jana Pawła II 5. Bilety na to wydarzenie można kupić w SOK (szczegóły: www.soksuwalki.eu). Gala będzie składała się z dwóch części. W pierwszej zaprezentują się uczestnicy kursów orkiestrowego i wokallnego. W drugiej części gali zostanie zaprezentowana adaptacja sceniczna opery komediowej Nowy Don Kichot czyli sto szaleństw, której autorami są Stanisław Moniuszko i Aleksander Fredro. Adaptację opery wyreżyserował **Marek Cichucki**. W gali uczestniczyć będą potomkowie Stanisława Moniuszki. Prowadzenie koncertu: **Marlena Borowska** i **Tomasz Baranowski**.

Więcej na: www.dwutygodniksuwalki.pl

WYDARZENIA SPORTOWE

MARIA ANDREJCZYK W FORMIE

Maria Andrejczyk z suwalskiej Hańczy zajęła znakomite drugie miejsce w rzucie oszczepem w Drużynowych Mistrzostwach Europy w lekkoatletyce rozegranych w Bydgoszczy. W najdalszym rzucie uzyskała 63 m 39 cm. W finałowej kolejce uzyskała jeszcze 62,03 m. To był najlepszy konkurs M. Andrejczyk od olimpijskiego finału w Brazylii, gdzie zajęła czwartą lokatę.

Konkurs w Bydgoszczy pokazał, że zawodniczka Hańczy Suwałki jest gotowa na nowy początek w swojej karierze. Pokazał też, że na jej występy na stadionach lekkoatletycznych duży wpływ ma trener Karol Sikorski i jej mama Małgorzata. Po każdym rzucie na bydgoskim stadionie pierwsze kroki kierowała w ich stronę. Pomogło. Po dwóch niezbyt udanych rzutach pojawił się u niej luz i M. Andrejczyk pokazała na co ją stać. Ze zwyciężczynią konkursu rzutu oszczepem Francuzką Alexie Alais przegrała tylko o 7 cm.

M. Andrejczyk wygrała też konkurs rzutu oszczepem kobiet na Memoriale Zygmunta Szelesta rozegranym w Warszawie. Lekkoatletka LUKS Hańczy Suwałki rzuciła 59 m 56 cm. Teraz M. Andrejczyk wystartuje w 95. Mistrzostwach Polski w lekkoatletyce, które zostaną rozegrane w Radomiu. Mistrzostwa rozpoczną się konkursem rzutu oszczepem kobiet w najbliższy piątek (23 sierpnia) o godz. 15:15.

WIGRY WALECZNE

Ze zmiennym powodzeniem, ale zawsze z dużym zaangażowaniem walczą piłkarze suwalskich Wigier w tegorocznych rozgrywkach I ligi. Ostatnie dwa mecze rozegrali w Suwałkach. Najpierw podopieczni Adama Fedoruka przegrali 1:2 z Wartą Poznań. Gole zdobyli: Michał Żebrakowski w 87 min. dla Wigier oraz Wiktor Długosz w 19 min. i Gracjan Jaroch w 48 min. dla Warty.

Niespodzianką zakończył się kolejny mecz ligowy. Wigry wygrały 1:0 z Podbeskidziem Bielsko Biala. Gola strzelił w 35 min. Arkadiusz Najemski. Suwalski zespół nie był faworytem w tym spotkaniu. Mecz rozpoczął się przypomnieniem smutnej rocznicy. Wspomniano Rafała Trockiego, wieloletniego piłkarza Wigier, który zginął przed 11 laty w wypadku drogowym.

Po czterech kolejkach suwalska drużyna z dorobkiem 5 pkt zajmuje trzynastą lokatę w tabeli I ligi. Już 21 sierpnia (środa) Wigry zagrają w Grudziądzu z Olimpią. A w najbliższą niedzielę (25 sierpnia o godz. 19) kolejny mecz ligowy w Suwałkach. Wigry podejmą aktualnego lidera I ligi Bruk-Bet Nieciecza.

BRĄZOWY TRENER

Fot. SKB

Brązowy medal Mistrzostw Świata seniorów w kategorii 50+ w grze podwójnej wywalczył trener Suwalskiego Klubu Badmintonu Jerzy Dołhan w parze z Jackiem Hankiewiczem. Wygrali dwa mecze, a w walce o finał przegrali z Duńczykami. W Katowicach J. Dołhan wystąpił jeszcze w grze mieszanej do lat 40, w parze z klubową podopieczną Moniką Biełkowską. Po wygraniu trzech pojedynków, ulegli w ćwierćfinale Anglikom. W przeprowadzonej w katowickim Spodku imprezie, nazywanej także mistrzostwami weteranów, w kategoriach wiekowych od 35+ do 75+ rywalizowało ponad półtora tysiąca zawodników z 56 państw.

ŚLEPSK ROZPOCZĄŁ PRZYGOTOWANIA

Beniaminek PlusLigi, Ślepsk Małow Suwałki rozpoczął już przygotowania do nowego sezonu. Drużyna będzie po raz pierwszy rywalizowała na najwyższym szczeblu rozgrywek w Polsce. Na początek drużyna integrowała się m. in. na polu golfowym, a potem odbyły się badania i pierwsze treningi. Pierwszy mecz w Plus Lidze Ślepsk Małow rozegra 26 października z mistrzem Polski ZAKSA Kędzierzyn-Koźle.

Z zespołu, który zdobył mistrzostwo I ligi, pozostało 8 siatkarzy: Kacper Gonciarz, Kamil Skrzykowski, Łukasz Rudzewicz, Paweł Filipowicz, Jakub Rohnka, Patryk Szwarczowski, Wojciech Siek i Cezary Sapiński. Pełniący wtedy funkcję pierwszego trenera Mateusz Mielnik został asystentem nowego trenera Andrzeja Kowala. Pozostał też dotychczasowy fizjoterapeuta Damian Słabiński. Do zespołu dołączyli: 32-letni libero Adrian Stańczak, atakujący (i zawodnik kadry narodowej) Bartłomiej Boładz, amerykański rozgrywający Joshua Tuaniga, norweski środkowy Andreas Takvam oraz przyjmujący Nicolas Szerszeń i Belg Kevin Klinkenberg.

Fot. Ślepsk Małow

Miejski Klub Sportowy Ślepsk Małow Suwałki jest już spółką z o.o. Taka decyzja zapadła na Zgromadzeniu Wspólników, w czasie którego wyłoniono strukturę nowo powstałej spółki w organizacji:

- Rada Nadzorcza (powołana na okres trzech lat) w składzie: Dorota Rogińska, Małgorzata Owsiowej, Zbigniew Jan Wisiecki,
- Zarząd nowo powstałej spółki MKS Ślepsk Małow Suwałki Sp. z o.o. w organizacji w składzie: Marzena Jadwiga Buraczewska (członek zarządu), Michał Wiszniewski (członek zarządu) oraz Wojciech Winnik, który będzie pełnił funkcję prezesa zarządu, pozostając tym samym na stanowisku.

MEDALE MODELARZY

Suwalscy modelarze, Zofia Zdanciewicz (na zdjęciu) i Filip Rudziński, wywalczyli złoty medal drużynowo, a Z. Zdanciewicz zdobyła brązowy medal w rywalizacji indywidualnej na Mistrzostwach Europy Modeli Swobodnie Latających Juniorów w klasie F1B, które odbywały się w mieście Prilep w Macedonii. W Mistrzostwach Europy łącznie startowało 13 reprezentacji narodowych. Natomiast F. Rudziński został sklasyfikowany na czwartym miejscu w rywalizacji indywidualnej. Ich trenerem jest Stanisław Skibicki. Start Z. Zdanciewicz w Mistrzostwach Europy wsparła firma CAL.

Fot. OSiR

SUWALSKA OLIMPIADA SENIORÓW

Po turniejach pływackim, strzeleckim i lekkoatletycznym Suwalska Rada Seniorów wraz z Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Suwałkach zapraszają na czwarty etap Suwalskiej Olimpiady Seniorów – wycieczkę rowerową na trasie Suwałki–Płociczno–Gawrych Ruda–Stary Folwark (około 30 km). Wyprawa odbędzie się w sobotę 7 września. Zbiórka o godzinie 9 przed halą OSiR, przy ul. Wojska Polskiego 2. Wycieczkę zakończy wspólne ognisko. Tym razem w klasyfikacji sportowej liczy się wyłącznie uczestnictwo, a nie czas przejazdu. W wycieczce mogą wziąć udział także seniorzy w wieku powyżej 60 lat, którzy nie startowali w innych zawodach Suwalskiej Olimpiady Seniorów. Zapisy i szczegóły u organizatora w OSiR, pod numerem telefonu: 87 566 32 81 oraz na stronie internetowej www.osir.suwalki.pl

>> OBWODNICA W LIMERYKACH

Po raz trzynasty suwalska Biblioteka Publiczna im. M. Konopnickiej ogłosiła konkurs na krótka wierszowana formę literacką zatytułowaną „Suwalskie limeryki latem”. Wyniki konkursu ogłoszono w czasie Jarmarku Kameduńskiego. Podobnie, jak w latach poprzednich utwory dotyczyły Suwałk i Suwalszczyzny oraz – w tej edycji konkursu, ze względu na długo oczekiwane wydarzenie, jakim było otwarcie obwodnicy Suwałk, specjalnie oceniane były utwory, które dotyczyły obwodnicy i motoryzacji. Na konkurs wpłynęły 242 utwory od 61 autorów. To rekord.

Nagrody i wyróżnienia otrzymali:

- nagroda Prezydenta Miasta Suwałk: **Artur Kozłowski** z Ząbkowic Śląskich,
- nagroda Starosty Powiatu Suwalskiego: **Sebastian Markiewicz** z Warszawy,
- nagroda Biblioteki Publicznej im. M. Konopnickiej: **Irena Gerus-Piasecka** z Wrocławia,
- nagroda „DwuTygodnika Suwalskiego”: **Wojciech Milc** ze Skawiny,
- nagroda Stowarzyszenia Kulturalnego Bibliofil: **Aleksandra Zielińska** z Krakowa,
- nagroda dyrektora Zakładu Dróg i Zieleni w Suwałkach: **Aleksandra Jokiel** z Chojęcina.

Wyróżnienia (dyplomy) otrzymali uczestnicy konkursu, których pojedyncze utwory zwróciły uwagę jury ze względu na szczególne potraktowanie motoryzacji i obwodnicy Suwałk: **Barbara Aleksiejczyk** (Lipsk), **Teresa Kozłowska** (Lublin), **Marek Marciniak** (Sieradz), **Urszula Marciniak** (Łódź), **Małgorzata Pięńkowska** (Elk), **Luiza Podziewska** (Gawrych Ruda) i **Lucyna Śniecińska** (Suwałki).

Od prawej Maria Kołodziejska dyrektor Biblioteki Publicznej im. Marii Konopnickiej w Suwałkach, Tomasz Drejer, dyrektor ZDiZ, Zdzisław Przelomiec, przewodniczący Rady Miejskiej i Agnieszka Domalewska, p.o. naczelnika Wydziału Kultury i Sportu UM w Suwałkach

Nagroda PREZYDENTA MIASTA SUWAŁK

Wracał z Litwy Jan do Augustowa,
podczas jazdy nie wyrzekł ni słowa.
„No, gdzie jedziesz? Powoli!”
Miał GPS, atoli
ster przejęły wraz z żoną teściowa.

Mknął kierowca Peugeotem w Słobodzie,
pięć cylindrów miał w swym samochodzie.
Silnik tak nietypowy?
Nie, nakrycie wioził głowy.
Elegancja, ta zawsze jest w modzie.

„Gnał” kombajnem raz kmieć w Koniechorze,
Tak trzydziestką, bo więcej nie może.
Choć ruch zwalnia zniżarką
nikt nie trąbi, nie sarka
bo widoki tu, że o mój Boże.

o ciemnych stronach zaistnienia obwodnicy

Cicho, ciemno i pusto w Suwałkach,
czasem tylko na rogu ktoś załka.
Obwodnica, cholera,
nie przyjeżdża nikt teraz,
ni na piwo ni chleba kawałka.

Artur Kozłowski „Brudnopisy Znad Issy”

Nagroda STAROSTY POWIATU SUWAŃSKIEGO

Pewien mieszkaniec Płociczna
zapytał – czy to publiczna?

Ta droga, co ją tu widzę?
Wszak wcześniej rosły tu rydze
A teraz jest droga prześliczna

Pewien konsument, adres – Szypliszki
co różnościami zalewał kieszki
przenigdy nie przeczuwał
zobaczyć S-8 do Suwałk
już prędzej – bielutkie myskli!

Sebastian Markiewicz „Biały Miś”

Nagroda BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ IM. MARII KONOPNICKIEJ W SUWAŁKACH

Jechał tirem kierowca ze Szkocji,
nowa droga więc zero emocji.
Ni wyboju, awarii,
nagle myk – jest w Szwajcarii
Obwodnica – cud lokomocji.

Kabrioletem gość zwiedzał Podlasie.
Kabrioletem, niestety, nie da się
bo komarów na worki
przez Sądawki, Jezioraki
i co chwila mu nos zatyka się.

Irena Gerus-Piasecka „Czarny Pelikan”

Nagroda „DWUTYGODNIKA SUWAŃSKIEGO”

Rower skradł pewien tuman z Budziska,
bowiem z głodu aż kińdziuk go ścisła.

Więc do babci na bliny,
aż do Trzcianki, gdzie młyny,
jechać chciał, lecz się zwałił z urwiska.

Żył żołnierz nad brzegiem w Suwałkiem,
zwyczaję miał zgoła żeglarskie.
Zżerał żołąd na napitki,
na wojaże, kobitki,
potem z żalu obżerał się barszczem.

Wojciech Milc „Prosecco”

Nagroda STOWARZYSZENIA KULTURALNEGO „BIBLIOFIL”

Augustów – Suwałki – Budzisko
trzy słowa, które mówią wszystkim,
Co je łączy, niech nie dzieli,
asfaltowy pierścień chcieli,
by być obok siebie blisko.

Aleksandra Zielińska „Aloa”

Nagroda ZARZĄDU DRÓG I ZIELENI W SUWAŁKACH

Piotr drogową sól sypiąc w Suwałkach
wciąż marudził, że nazbyt jest miłka
więc mu w końcu pryncypał
do zbiornika nasypał
stalaktytów z Wieliczki w kawałkach

Aleksandra Jokiel „Alfa Romeo”

>> MEMORIAŁ IRENY WARAKOMSKIEJ

Niezwykle silną obsadę miał rozegrany w Suwałkach III Międzynarodowy Memoriał Szachowy im. Ireny Warakomskiej, która przez wiele lat była prezesem Klubu Szachowego Javena Hańcza Suwałki. Turniej w grupie A wygrał **Harsha Bharathakoti** z Indii przed **Tomaszem Markowskim**. W grupie D trzy czołowe lokaty zajęli szachiści KSz Hańcza Suwałki: **Maria Pałejko** przed **Dawidem Jasiulewiczem** i **Michałem Racisem**. W podsumowaniu Memoriału uczestniczyli m.in. **Czesław Renkiewicz**, prezydent Suwałk, **Zdzisław Przełomieć**, przewodniczący Rady Miejskiej i **Emilia Ulanowicz**, dyrektor Hotelu Velvet, w którym rywalizowali szachiści najsilniejszej grupy.

W turnieju zagrało 322 szachistów z 12 krajów. Przez tydzień w Suwałkach rywalizowali zawodnicy z: Białorusi, Litwy, Ukrainy, Rosji, Belgii, Wielkiej Brytanii, Turcji, Izraela, Indii, Malesji, Tajwanu, Wenezueli i oczywiście z Polski. Wśród nich znalazło się 19 zawodników z najwyższym na świecie tytułem arcymistrza oraz 13 mistrzów międzynarodowych. To jeden z największych turniejów szachowych w kraju. Tegoroczna pula nagród wyniosła 80 tys. zł.

– Sama organizacja memoriału to już mistrzostwo świata. Co ciekawe, tak wielka impreza jest rozgrywana z bardzo małym udziałem suwalskiego samorządu, a organizatorem jest rodzina Państwa Warakomskich. Gratulujemy Wam tego dzieła. Zasługujecie na wielkie uznanie – powiedział na zakończenie prezydent Cz. Renkiewicz.

Pozytywnie o organizacji turnieju wypowiadali się też jego uczestnicy, dziękując **Annie Warakomskiej**, **Monice Krupie** i **Tomaszowi Warakomskiemu** – dzieciom zmarłej przed trzema laty Ireny, oraz jej mężowi – **Janowi Warakomskiemu**.

W rywalizacji grupy B z szachistów KSz Hańcza najwyższe lokaty zajęli: **Michał Łada** (12 miejsce) i **Michał Wierzbicki** (14). W grupie C z suwalskich szachistów najwyższe uplasowali się: **Sebastian Sapiński** (2 lokata), **Błażej Pieczulis** (8), **Marek Tomicki** (10), **Julita Bednarska** (12) z Hańczy i **Konrad Kutylko** (17) z UMKSz Jaćwież.

Czek z główną nagrodą z rąk prezydenta Czesława Renkiewicza odbiera zwycięzca turnieju Harsha Bharathakoti. Pierwszy z prawej Jan Warakomski

Oprócz turnieju głównego organizatorzy przewidzieli rozmaite imprezy towarzyszące, m.in. turniej szachów błyskawicznych oraz symulację szachową z arcymistrzem Tomaszem Warakomskim. Pierwsza z lewej Monika Krupa

>> SPOTKANIE Z „JESIENNYM MOTYLEM”

Dużym zainteresowaniem cieszyło się spotkanie w suwalskiej Bibliotece Publicznej im. M. Konopnickiej z pisarką **Agatą Suchocką**. Spędziła ona kilka lat w Suwałkach, ucząc się w I Liceum Ogólnokształcącym im. M. Konopnickiej. A głównym tematem spotkania była właśnie wydana książka „Jesienny motyl” jej autorstwa.

Agata Suchocka (od lewej) wspólnie z Barbarą Kaszkiel-Bartoszewicz zaprezentowały piosenki do własnej muzyki i tekstów

A. Suchocka jest młodą, ale już z pewnym dorobkiem pisarką, poetką oraz tłumaczką literatury, poezji i muzyki. Ma za sobą wiele twórczych działań w zakresie malarstwa oraz muzycznych kompozycji i ich estradowego wykonania. Od lat A. Suchocka wspólnie z **Barbarą Kaszkiel-Bartoszewicz** grają w zespole muzycznym „Gorszy Sort”, a ostatnio wystąpiły razem podczas XII edycji Suwałki Blues Festiwalu.

Autorka „Jesiennego motyla” jest także autorką gotyckiego cyklu „Daję Ci wieczność”, którego pierwszym tomem „Woła mnie ciemność” debiutowała w 2014 r. W swoich utworach A. Suchocka porusza tematy trudne, niewygodne i kontrowersyjne. „Jesienny motyl” ukazuje drugie oblicze autorki, jako osoby wrażliwej na los jednostek stojących na marginesie społeczeństwa oraz wnikliwej obserwatorce rzeczywistości, której inni woła nie dostrzegają.

W suwalskiej bibliotece w „Galerii na schodach” można wciąż oglądać wystawę „Makro” czyli fotografie autorstwa B. Kaszkiel-Bartoszewicz.

Wyrazy szczerego współczucia

Panu Marianowi Przekopowi

z powodu śmierci

TEŚCIOWEJ

składa

Witold Kowalewski – Starosta Suwalski
wraz z pracownikami Starostwa Powiatowego
oraz Zarząd i Radą Powiatu w Suwałkach

217/2019

Ogłoszenia „DTS” tel. 87 566-28-25**kontakt@dwutygodniksuwalski.pl**

**Pilotażowy Program
„Aktywny Samorząd”
finansowany
ze środków PFRON**

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Suwałkach informuje, że w ramach pilotażowego programu Aktywny Samorząd 2019 można ubiegać się o **dofinansowanie zakupu wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym.**

Pomoc w zakupie wózka o napędzie elektrycznym skierowana jest **do osób z dysfunkcjami uniemożliwiającymi samodzielne poruszanie się za pomocą ręcznego wózka inwalidzkiego, które:**

- są w wieku do 16 roku życia i posiadają orzeczenie o niepełnosprawności;
- posiadają znaczny stopień niepełnosprawności, są w wieku aktywności zawodowej lub pozostają w zatrudnieniu.

Osoby zainteresowane i spełniające powyższe kryteria mogą składać wnioski w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Suwałkach, ul. Filipowska 20, pok. nr 2 w nieprzekraczalnym terminie do 30 września 2019 r.

Maksymalna kwota dofinansowania wynosi do 10.000 zł, a minimalny udział własny w zakupie – 10% ceny brutto wózka.

Szczegółowe informacje dostępne na www.mopr.suwalki.pl lub pod nr tel. **87 562 89 84.**

219/2019

Ogłoszenie o wynajmie lokali użytkowych dzierżawy gruntu pod garaż tymczasowy na okres do 3 lat

Zarząd Budynków Mieszkalnych w Suwałkach TBS sp. z o. o. ogłasza publiczny ustny przetarg na wynajem na okres do trzech lat lokali użytkowych i dzierżawy gruntu pod garaż tymczasowy, stanowiących własność Gminy Miasta Suwałki i Skarbu Państwa, położonych w Suwałkach przy ulicy:

Lokal użytkowy:

1. Tadeusza Kościuszki 78 o powierzchni użytkowej 17,12 m² – wywoławcza wysokość stawki czynszu 25,00 zł/m² netto, wadium 640,00 zł.

Lokal przeznaczony jest na cele handlowe, usługowe, biurowy lub inne nieuciążliwe dla otoczenia, wyposażony w instalację elektryczną, wodno-kanalizacyjną oraz centralnego ogrzewania.

2. Tadeusza Kościuszki 112 o powierzchni użytkowej 13,48 m² – wywoławcza wysokość stawki czynszu 20,00 zł/m² netto, wadium 400,00 zł.

Lokal przeznaczony jest na cele handlowe, usługowe, biurowy lub inne nieuciążliwe dla otoczenia, wyposażony w instalację elektryczną i wodno-kanalizacyjną.

3. Gen. Kazimierza Pułaskiego 26 A o powierzchni użytkowej 17,58 m² – wywoławcza wysokość stawki czynszu 13,00 zł/m² netto, wadium 340,00 zł.

Lokal przeznaczony jest na cele handlowe, usługowe, biurowe lub inne nieuciążliwe dla otoczenia, wyposażony w instalację elektryczną, wodno-kanalizacyjną oraz centralnego ogrzewania.

Grunt:

4. Utrata 9 A część gruntu o numerze geodezyjnym 10568/9 i powierzchni 18,00 m² – wywoławcza wysokość stawki czynszu – 2,00 zł/m² netto, wadium 54,00 zł.

Minimalna wysokość postąpienia wynosi 0,50 zł w przypadku lokali użytkowych i 0,10 zł/m² w przypadku gruntu pod garaż tymczasowy.

Lokale i część gruntu są przedmiotem przetargu w aktualnym stanie technicznym.

Przetarg odbędzie się w dniu 3.09.2019 r. (wtorek) o godz. 1000 w siedzibie Zarządu Budynków Mieszkalnych w Suwałkach TBS Sp. z o. o. – ul. Wigierska 32, pokój nr 18.

Pełna treść ogłoszenia o warunkach przetargu oraz projekt umów najmu i umowy dzierżawy dostępne są w siedzibie Wynajmującego, Suwałki ul. Wigierska 32, pokój nr 2 w Biuletynie Informacji Publicznej, w dzienniku www.monitorurzedowy.pl i na stronie internetowej www.zbm.suwalki.pl.

Dodatkowe informacje można uzyskać telefonicznie pod nr 87 563 50 51, 52 lub 58.

222/2019

Zaproszenie do składania ofert na wykonanie badania sprawozdania finansowego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w Suwałkach Spółka z o.o. za rok 2019 i 2020.

Rada Nadzorcza Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w Suwałkach Spółka z o.o., zgodnie z art. 64 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (t.j.: Dz. U. z 2019 roku, poz. 351 z późn. zm.) oraz zgodnie z ustawą z dnia 07 maja 2009 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (t.j. Dz. U. z 2017 roku, poz. 1089) zaprasza do składania pisemnych ofert na wykonanie badania sprawozdania finansowego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w Suwałkach Spółka z o.o. za rok 2019 i 2020.

Oferta powinna zawierać:

1. aktualny odpis z rejestru sądowego lub inny dokument, z którego wynika status prawny oferenta, w oryginale lub potwierdzony za zgodność z oryginałem, wystawiony nie wcześniej niż 3 m-ce przed terminem składania ofert;

2. potwierdzenie dokonania przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów wpisu oferenta na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych bądź zaświadczenie o wpisie wystawione nie wcześniej niż na 3 m-ce przed upływem terminu składania ofert z podaniem numeru i daty wpisu;

3. wpisy do rejestru biegłych rewidentów tych biegłych rewidentów, którzy będą przeprowadzać badanie sprawozdania finansowego w Spółce, w oryginale lub potwierdzone za zgodność z oryginałem;

4. oświadczenie o spełnianiu przez biegłego rewidenta i firmy audytorskiej ustawowo określonych warunków o niezależności od badanego podmiotu;

5. polisę lub inny dokument ubezpieczenia potwierdzający, że oferent jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w zakresie wymaganym odrębnymi przepisami prawa, w oryginale lub kopii potwierdzonej za zgodność z oryginałem;

6. wykaz badanych sprawozdań finansowych w branży;

7. inne dokumenty wg oceny oferenta potwierdzające doświadczenie i znajomość branży, w której działa Spółka;

8. ostateczną cenę (netto i brutto) za badanie sprawozdania za rok 2019 i rok 2020 oraz sporządzenie pisemnego sprawozdania z badania sprawozdania finansowego, oraz realizację wszystkich warunków określonych dla niniejszego badania (w tym obecność na Zgromadzeniu Wspólników i Radzie Nadzorczej dokonującej oceny roku 2019 i 2020) należy podać w sposób następujący :

– za rok 2019 (cena netto/brutto),

– za rok 2020 (cena netto/brutto)

– razem

9. Wzór umowy na badanie sprawozdania finansowego, która powinna zawierać zapisy:

– „badanie płatne w dwóch transzach za każdy badany rok oddzielnie, po wykonaniu usługi”;

– „biegły rewident badający sprawozdanie finansowe za rok 2019 i 2020, wykona czynności rewizji finansowej w siedzibie jednostki minimum w ilości 3 dni roboczych za każdy badany rok”

– „wykonawca (podmiot badający sprawozdanie finansowe za 2019 r. i 2020 r.) oświadcza, że jest / nie jest czynnym podatnikiem podatku od towarów i usług – VAT posiada / nie posiada numer identyfikacji podatkowej – NIP”.

10. Oczekiwany termin przeprowadzenia i zakończenia badania sprawozdania finansowego oraz przedłożenia sprawozdania efektów badania sprawozdania finansowego : do dnia 31 marca 2020 roku oraz do dnia 31 marca 2021 r.

11. Oferty nie spełniające powyższych wymogów lub złożone w innym terminie niż określony nie będą rozpatrywane.

Rada Nadzorcza Spółki zastrzega sobie prawo odstąpienia od postępowania ofertowego bez podania przyczyny oraz ponoszenia skutków prawnych i finansowych.

Dane dotyczące Spółki w celu przygotowania wyceny za badanie finansowe zostaną przesłane na wniosek oferenta w formie przygotowanej Karty informacyjnej przygotowanej przez Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Suwałkach Sp. z o.o. faksem lub e-mailem na wskazany przez oferenta adres.

Oferty należy składać w zamkniętej kopercie z dopiskiem „Oferta na badanie sprawozdania finansowego PEC w Suwałkach Spółka z o.o. za rok 2019 i 2020” w nieprzekraczalnym terminie do 10 września 2019r. do godziny 12.00 w siedzibie PEC w Suwałkach Spółka z o.o., 16-400 Suwałki, ul. Przemysłowa 6A, osobiście lub przesłać pocztą na adres siedziby Spółki (decyduje data wpływu).

Przewodniczący Rady Nadzorczej, PEC w Suwałkach Sp. z o.o.,

220/2019

Andrzej Skalski

>> NIEZAPOMNIANE SPOTKANIE

„50 lat minęło jak jeden dzień” – to hasło, pod którym spotkali się absolwenci Technikum Ekonomicznego z 1969 roku oraz absolwenci „Żaka” (kontynuujący naukę na emeryturze). Na spotkaniu pojawiło się dwadzieścioro absolwentów. To drugie ich spotkanie po ukończeniu szkoły. Po raz pierwszy spotkali się przed czterdziestym. Prawie połowa z nich mieszka poza Suwałkami.

Spotkanie absolwentów „Ekonomika” rozpoczęło się mszą św. i wizytą na cmentarzu, gdzie na grobie p. Maszewskiej zapalili symboliczny znicz nauczycielom i kolegom, którzy odeszli do wieczności. W czasie spotka-

nia minutą ciszy uczczono pamięć zmarłych nauczycieli i uczniów. Była też wizyta w szkole przy ul. Kościuszki 36, przejazd Wigierską Kolejka Wąskotorową oraz spotkanie w sali bankietowej „Zacisze” prowadzonej przez **Agnieszke Pachucką**.

Na spotkaniu koleżeńskim nie zabrakło śpiewów i tańców. Był też skecz z przebranym mężczyzną oraz wspomnienia. Panowała rodzinna atmosfera. Gromkim „sto lat” absolwenci powitali „swoje” nauczycielki z suwalskiego „ekonomika”: **Marię Dąbrowską** (ich wychowawczynię), **Alinę Grabowską-Dawidowską** i **Sławomirę Klimko**. „Klasa aktywnie uczestniczy-

ła w życiu szkoły i miasta... Były i potknięcia. Ale przeważały plusy. Oby takich uczniów a potem dorosłych było jak najwięcej” – napisała w pamiątkowym liście M. Dąbrowska.

Nad zdrowiem absolwentów czuwała doktor **Danuta Iwaszko**. To niezwykle sympatyczne i wzruszające spotkanie „po latach” zorganizowała **Maria Podziewska-Rółkowska**.

*Absolwentki
Żaka,
kontynuujące
naukę
na emeryturze*

„Rodzinne” zdjęcie absolwentów Technikum Ekonomicznego z roku 1969

INFORMACJA

Prezes Zarządu Budynków Mieszkalnych w Suwałkach TBS sp. z o.o. działając na podstawie § 3 ust. 1 umowy gospodarowania i zarządzania nieruchomościami stanowiącymi własność Skarbu Państwa zawartej w dniu 31.12.2015 r. z późn. zm., zgodnie z art. 35 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 2204 ze zmianami) podaje do publicznej wiadomości, że na okres 21 dni tj. od dnia 20.08.2019 r. do dnia 09.09.2019 r. został opublikowany na tablicy ogłoszeń w siedzibie Zarządu przy ul. Wigierskiej 32, na stronie internetowej www.zbm.suwalki.pl w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w dzienniku www.monitorurzedowy.pl wykaz nr 10/2019 z dnia 14 sierpnia 2019 r. nieruchomości przeznaczonej do najmu.

223/2019

BEZPŁATNE KURSY SZKOŁY RODZENIA

Szpital Wojewódzki im. dr. Ludwika Rydygiera w Suwałkach informuje, iż dzięki wsparciu ze środków Urzędu Miasta realizuje bezpłatne kursy Szkoły Rodzenia. Kursy skierowane są do mieszkank Suwałk, a warunkiem przystąpienia jest co najmniej 3 miesięczny okres zameldowania na terenie miasta Suwałk. Do uczestnictwa zapraszamy kobiety w ciąży wraz z partnerami.

Dzięki wieloletniej współpracy z władzami Miasta Suwałk w zakresie realizacji edukacji przedporodowej dla mieszkańców Suwałk Szkoła Rodzenia przy Szpitalu Wojewódzkim w Suwałkach wyposażona jest w nowoczesny sprzęt i aparaturę medyczną, umożliwiającą uczestniczkom ćwiczenia czy monitorowanie parametrów płodu.

Dzięki edukacji przedporodowej kobiety ciężarne i ich rodziny uzyskują możliwość profesjonalnych porad i wskazówek, których efektem jest lepsze przygotowanie do rodzielielstwa, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa, zmniejszenie stresu i lęku związanego z porodem i nową sytuacją życiową.

Realizowane zajęcia kształtują prozdrowotne postawy i uczą unikania antyzdrowotnych zachowań i nawyków przyszłych rodziców w okresie przedkoncepcyjnym, w okresie ciąży i połogu.

Szczegółowe informacje na temat zajęć w Szkole Rodzenia pod nr telefonu **87 5629 237** lub **509 500 477**

218/2019

NOWA INWESTYCJA W SUWAŁKACH – PIANO PARK, TO ŚWIATOWA LIGA BUDOWNICTWA

Racis Development Sp. z o. o. – firma znana z wysokiej jakości budownictwa z bogatym doświadczeniem w branży deweloperskiej rozpoczyna sprzedaż mieszkań i apartamentów z najnowszej inwestycji Piano Park. Po sukcesie osiedla Chopina Park to kolejne prestiżowe osiedle mieszkaniowe w Suwałkach wykonane w bardzo wysokim standardzie.

Tym razem w planach developera realizowana jest wizja eleganckiego osiedla wkomponowanego w naturę. Klimatyczne budynki ze strefami relaksu, z największym prywatnym parkiem w Suwałkach i licznymi fontannami. Oaza spokoju, harmonii i radości z życia rodzinnego. Osiedle usytuowane w spokojnej okolicy, przy ulicy Rotmistrza Witolda Pileckiego jest dobrze skomunikowane z centrum miasta. Natomiast bliskość terenów zielonych stwarza doskonale warunki zarówno do aktywnego uprawiania sportu jak i biernego wypoczynku na łonie natury.

W pierwszym etapie inwestycji powstaną dwa, czteropiętrowe budynki z podziemną halą garażową skomunikowaną windą. W pierwszym budynku „A” mieszkańcy będą mogli zakupić apartamenty o powierzchni od 25 m² do 61 m². W budynku „B” najmniejszy apartament liczy 35 m² a największy 75 m². Do apartamentów parterowych będą przynależały duże i przestronne tarasy. Powierzchnia tarasów od 3,5 m² do 117 m², a wybrane apartamenty będą miały po dwa tarasy. Do apartamentów przypisane są funkcjonalne komórki lokatorskie na poszczególnych kondygnacjach i na kondygnacji podziemnej. W każdym budynku znajdą się również wózkownia. Między poszczególnymi budynkami powstaną strefy kameralnego wypoczynku, gdzie będą zlokalizowane zielone patia, eleganckie ławki, mała architektura, oryginalna roślinność i fontanny, przy których przyszli mieszkańcy odnajdą chwilę ochłody i wytchnienia.

Inwestycja z pomysłem – spójne i harmonijne miejsce

Podstawową ideą przyświecającą projektowaniu całego kompleksu było stworzenie miejsca zupełnie wyjątkowego – podporządkowanego rodzinie i jej potrzebom. Błonia zlokalizowane w północnej części Suwałk są dobrym miejscem dla tego projektu, leżą na styku dwóch światów. Z południowej strony dynamicznie rozwijające się miasto z nowoczesną infrastrukturą miejską a od północy lasy i piękne morenowe krajobrazy.

Do dyspozycji przyszłych mieszkańców osiedla zostanie oddany prywatny park o powierzchni 15 000 metrów kwadratowych z centralną fontanną. Ciekawie zaaranżowana roślinność, ławki zatopione w zieleni, mała architektura oraz oddzielne fontanny na patiach czynią z osiedla elegancką całość, a mieszkańcom gwarantują dogodne warunki do odpoczynku. Pamiętano również o najmłodszych – nowoczesny park uzupełnia położony wśród drzew, kreatywny plac zabaw będący ekologicznym i bezpiecznym miejscem na dziecięce zabawy. Z myślą o aktywnych zaprojektowano także zewnętrzną strefę fitness. W Inwestycji zaplanowane są również lokale handlowe i usługowe z przeznaczeniem m.in. na sklep spożywczy i usługi. W okolicy dostępne są przedszkola, szkoły podstawowe i żłobek. Miejsce jest dobrze skomunikowane z centrum i kluczowymi punktami miasta.

Na terenie inwestycji już ruszyły prace budowlane, a zakończenie pierwszego etapu budowy przypada na III kwartał 2021 roku.

RACIS
development

Więcej informacji udzieli:
**Salon Sprzedaży RACIS
DEVELOPMENT,**
tel. 87 566-33-27, www.pianopark.pl

Chcesz szybko sprzedać swoją nieruchomość?

Zadzwoń już dziś do naszego agenta: **tel. 87 566 64 14**. Zapraszamy do współpracy!

NAJLEPSI AGENCI, NAJSZYBSZE TRANSAKCJE

Międzynarodowy Koncern Obrotu Nieruchomościami

ul. 1 Maja 1, 16-400 Suwałki

e-mail: suwalki@wgn.pl www.wgn.pl

207/2019

ELTECHBIUR

**NAJWIĘKSZY SKLEP KOMPUTEROWY
PROFESJONALNY SERWIS**

KASY FISKALNE

SUWAŁKI, UL. HAMERSZMITA 9

WWW.ELTECHBIUR.PL

188/2019

Happy Kids' Club

PRZEDSZKOLE JĘZYKOWE

(polsko-angielsko-francuskie)

ogłasza nabór dzieci w wieku od 3 do 6 lat
na rok szkolny 2019/2020.

ul. Szkolna 2
tel. 792 060 469
kja.edu.pl

Przedszkole pod patronatem:

Partnerzy:

Caroline's Place, Don Benito, Spain
Association Ludilangues, Ste Maxime, France

221/2019

GABINET DERMATOLOGICZNY
Lek. BERNADETA HUS-SIENKIEWICZ
specjalista dermatolog-wenerolog
Suwałki, ul. KLONOWA 40 lok. 3U
wtorek i piątek od 15.30

ul. Noniewicz 63 lok. 3 (w bramie)
poniedziałek, środa i czwartek od 9.00

Rejestracja telefoniczna

Tel. 606-766-788

www.dermatolog-suwalki.pl

175/2019

◆ **KOMPLEKSOWA DIAGNOSTYKA
WYPADANIA WŁOSÓW**

◆ **BADANIE OBRAZOWE SKÓRY GŁOWY
I MIESZKÓW WŁOSOWYCH**

- łysienie androgenowe mężczyzn i kobiet
- łysienie telogenowe
- łysienie plackowate
- łysienie bliznowaciejące
- łysienie poporodowe

TESTY PŁATKOWE

– WYKRYWANIE ALERGII KONTAKTOWEJ

- ▶ **UCZULENIA NA KOSMETYKI, METALE,
CIEMNE BARWNIKI I TATUAŻE**
- ▶ **DIAGNOSTYKA PRZED OPERACJĄ
ENDOPROTEZ I ZAŁOŻENIEM
IMPLANTÓW STOMATOLOGICZNYCH**
- ▶ **DIAGNOSTYKA PRZED ZAŁOŻENIEM
APARATU ORTODONTYCZNEGO**

Lek. BERNADETA HUS-SIENKIEWICZ
specjalista dermatolog-wenerolog

ul. Noniewicz 63 lok. 3 (w bramie)

poniedziałek, środa i czwartek od 9.00

Rejestracja telefoniczna tel. 606-766-788

Zakładanie testów odbywa się tylko w poniedziałki
od godz. 9 po rejestracji telefonicznej.

www.dermatolog-suwalki.pl

205/2019